

การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)
A STUDY OF STUDENT PERSONAL ADMINISTRATION OF
ADMINISTRATOR'S IN PUIMARY SCHOOLS UNDEU DISTRICT BANGKOK
METROPOLETAN (EASTERN BANGKOK GROUP)

ผู้วิจัย	กำไลทอง จันทน์ไทยศรี ¹	Kumlaithong Chunthaisri
กรรมการควบคุม	ดร. จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ ² ดร. สรภักดิ์สรณ์ ฉัตรกมลทัศน์ ³	
Advisor Committee	Dr. Jaruwan Ploydaungrat Dr. Sorrapakksorn Chatkamollatas	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ที่ได้มาตรฐาน (ผ่านทุกมาตรฐาน) และได้มาตรฐาน (ผ่านบางมาตรฐาน) และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และคณะครูที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)

โดยจำแนกตามสถานภาพของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 8 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 3 คน (เนื่องจากบางโรงเรียน

ไม่มีรองผู้อำนวยการโรงเรียน) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำนวน 182 คน รวมทั้งสิ้น 193 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน และโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 8 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 56 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

¹นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และ t-test (Independent Sample Group)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามสถานภาพของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน สรุปผลได้ ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ ที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

(กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 63.80 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 ตามลำดับ

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่าตำแหน่งครู มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 75.70 รองลงมา ตำแหน่งหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 และตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ตามลำดับ

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 รองลงมา ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60

คำสำคัญ : การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study of student personal administration belonging to Primary School of Bangkok Metropolitan Administration (Eastern Zone) that

got all or some of national standards 2) comparing director, assistant director (general management department), the chef of student personal administration and faculty opinions sorted by school status such as school size and documentation status such as sex, position and working experience.

The sample size of my study are 8 of directors from 8 schools, 3 of assistant directors (student personal administration department) from 3 schools (in condition of some schools didn't have directors) and 182 of the chef of student personal administration and faculty. The conclusion of sample size is 193. We chose the sample via Purposive Sampling Method and divided in 2 school groups. The schools got all of national standard that belonged to group 1 (1 large and 3 small schools) and the other were in group 2 (1 large and 3 small schools). The tools of this research are structured interview and a 5 point rating scale questionnaire of 56 items to collect the data. We analyzed data by descriptive statistics included percentage, mean and standard deviation. We found the Reliability by Conbrach's Alpha Coefficient and approved the hypothesis by Pearson Product Moment Correlation Coefficient and t-test (Independent Sample Group).

The research findings were as follows.

1. The opinions of group 1 and group 2 were statically different at the level of .05

2. This research compared director, assistant director (general management department), the chef of student personal administration and faculty opinions sorted by school status such as school size and documentation status such as sex, position and working experience.

2.1 The sample of different school size had a non-significant different opinions for student personal administration belonging to Primary School of Bangkok Metropolitan Administration (Eastern Zone).

2.2 The sample of different sex had a non-significant different opinions for student personal administration belonging to Primary School of Bangkok Metropolitan Administration (Eastern Zone) the data shown 144 female 63.80 percent and 41 male 36.20 percent respectively.

2.3 The sample of different position had a non-significant different opinions for student personal administration belonging to Primary School of Bangkok Metropolitan Administration (Eastern Zone) the data shown the most in 140 teacher positions 75.70 percent, 38 chefs of student personal administration position 20.50 percent, 4 directors position 2.20 percent and 3 assistant directors positions 1.60 percent respectively.

2.4 The sample of different working experience had a non-significant different opinions for student personal administration belonging to Primary School of Bangkok

Metropolitan Administration (Eastern Zone) the data shown the most in 91 people that had more than 10 years working experience, 54 people for under 5 years working experience 49.20 percent, 40 people for during 5–10 years working experience 21.60 percent respectively.

Keywords : A study of student personal administration of administrator's

บทนำ

ปัจจุบันผังโครงสร้างสถานศึกษาที่จัดแบ่งงานตามภารกิจที่มาจากการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 จะแบ่งงานตามภารกิจออกเป็น 4 งาน ได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 2547: 25) สถานศึกษาจึงมีหน้าที่ที่จะบริหารจัดการงานให้มีประสิทธิภาพ โดยที่การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารสถานศึกษา ให้การบริหารงานทุกด้านบรรลุผลตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ตลอดจนส่งเสริมการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานครที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และความโปร่งใส มีการนำระบบควบคุมภายในเข้ามาใช้ในการวางแผน เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่สถานศึกษายอมรับและมั่นใจได้ว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพการจัดการโครงสร้างของสถานศึกษาที่ระบุการจัดองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการ

นักเรียนตามขอบข่ายและภารกิจ แบ่งออกเป็น 3 ข้อ ดังนี้ 1. กิจกรรมนอกหลักสูตร ได้แก่ 1) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน 2) กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ 3) กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม 4) กิจกรรมสภานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย 2. การให้บริการนักเรียน ได้แก่ 1) บริการอาหารกลางวันนักเรียน 2) บริการห้องสมุด 3) บริการรับ-ส่งนักเรียน 4) บริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ 5) บริการการเรียนวิชาการ 3. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ 1) งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย 2) งานสวัสดิการและทุนการศึกษา 3) งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน 4) การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน 5) การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน (หน่วยศึกษานิเทศน์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2551: 50)

การบริหารงานกิจการนักเรียน จะอยู่ในโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีระบบบริหารทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ปฏิบัติตรงกับความรู้ความสามารถ และจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ซึ่งองค์การบริหารงานกิจการนักเรียน จะอยู่ในโครงสร้างที่อาจจะแตกต่างกันตามลักษณะและขนาดของสถานศึกษา

ในปัจจุบัน ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนอยู่มาก ปัญหาสำคัญในการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน คือ ครูไม่ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ปล่อยให้เด็กเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามยถากรรม (อชิตา หาดอ้าน. 2545: 45)

การบริหารจัดการกิจกรรม การเรียนรู้ ยังไม่ได้รับความสนใจจากทุกฝ่ายอย่างแท้จริง การจัดกิจกรรม

บางส่วนจัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนน้อย ขาดการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน การปฏิบัติและการประเมินผลกิจกรรมพัฒนานักเรียนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ครูบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ขาดการปฏิบัติและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง การบริหารกิจกรรมนักเรียนส่งผลกระทบต่อนักเรียน ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายการศึกษา (ประยูร ศรีประสาธน์, และคณะ. 2546: 76)

การแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตมีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคม วิถีการดำรงชีวิตของกรุงเทพมหานคร ได้ปรับปรุงการแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต เพื่อให้การบริการ สามารถสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการประสานงาน การกำกับ และติดตามการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานการศึกษาได้แบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้ 1. กลุ่มกรุงเทพมหานครกลาง 2. กลุ่มกรุงเทพใต้ 3. กลุ่มกรุงเทพเหนือ 4. กลุ่มกรุงเทพตะวันออก 5. กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ และ 6. กลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ (สำนักงานการศึกษา. 2552: Online)

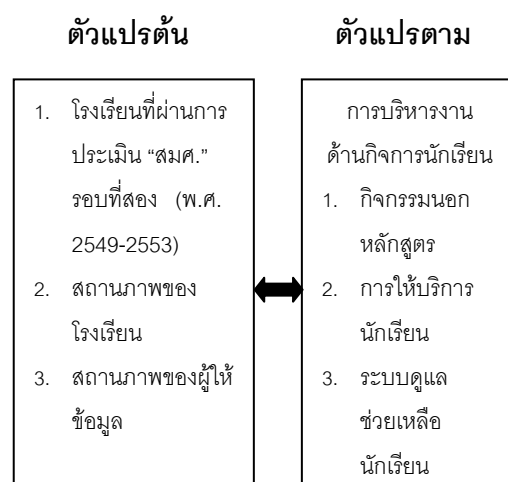
กลุ่มกรุงเทพตะวันออก ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาประกอบด้วย 8 สำนักงานเขต ได้แก่ เขตบางกะปิ เขตสะพานสูง เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก และเขตคลองสามวา ซึ่งกลุ่มกรุงเทพตะวันออก มีผลการประเมินของสมศ. รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีทั้งโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร จำนวน 5 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 10-14 จำนวน 15 ตัวบ่งชี้ นั้น โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพ

ตะวันออก) มีบางโรงเรียนที่มาตรฐานด้านผู้บริหาร ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. โดยมีเกณฑ์ในระดับพอใช้ และต้องปรับปรุง จำนวน 4 โรงเรียน การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเหตุใดบางมาตรฐานจึงไม่ผ่านการประเมิน

จากการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลด้านต่างๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการนำมาปรับปรุงและพัฒนาตนเองในการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้เกิดจากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร (คู่มือการบริหารจัดการในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร : การบริหารงานทั่วไป. 2551: 1-79) แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย โดยผู้วิจัยนำมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก)
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามสถานภาพของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

สมมุติฐานของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐานของ สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐานของ สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดของโรงเรียน ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน
3. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

4. กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

5. กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ในปีการศึกษา 2552 ที่ผ่านการประเมินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินการตรวจสอบโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สมศ.” รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553) ซึ่งโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก รวมทั้งสิ้น 114 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 8 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 3 คน (เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีรองผู้อำนวยการโรงเรียน) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำนวน 182 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด

4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน และโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ในรายมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10-14 มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 193 คน ส่งแบบสอบถาม จำนวน 193 ฉบับ และดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ได้รับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 185 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.85

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 แบบ ได้แก่

แบบที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ และบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้การสัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน (กิจกรรมนอกหลักสูตร) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน (การให้บริการนักเรียน) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) จำนวน 5 ข้อ

แบบที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพมหานคร) โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (การบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน (ครูสายผู้สอนแต่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน) และครู (ครูสายผู้สอนแต่ไม่ได้รับหน้าที่ให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพมหานคร) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพมหานคร) จำนวน 56 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสร้างแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้นำเครื่องมือให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการทำวิจัย (Try Out) ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 47 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตรวจหาความเชื่อมั่นของ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9703

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Sciences/Windows) ในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) การเปรียบเทียบโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) หาค่าโดยใช้สถิติ t-test (Independent Sample Group)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การศึกษา การบริหารงาน ด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) สรุปผลได้ดังนี้

การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร 2) ด้านการให้บริการนักเรียน และ 3) ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนความคิดเห็นจากมากไปน้อย ดังนี้ มากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมสภานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ และกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนน้อยที่สุด ตามลำดับ

ด้านการให้บริการนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงาน

อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ได้แก่ บริการอาหารกลางวันนักเรียน และบริการห้องสมุด และมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ บริการรับ-ส่งนักเรียน บริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ และบริการการเรียนวิชาทหาร ตามลำดับ

ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนความคิดเห็น ดังนี้ มากที่สุด ได้แก่ การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน งานสวัสดิการ และทุนการศึกษา และงานส่งเสริมสุขภาพอนามัยน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปผลได้ ดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) และกลุ่มโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) มีความเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) หัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน และครูที่มีต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จำแนกตามสถานภาพของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน สรุปผลได้ ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 63.80 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 ตามลำดับ

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ตำแหน่งครู มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 75.70 รองลงมา ตำแหน่งหัวหน้ากิจกรรมงานกิจการนักเรียน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 และตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ตามลำดับ

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 รองลงมา ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ

29.20 และประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบจากการวิจัยที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ได้มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการให้บริการที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนางานในโรงเรียน ในทางปฏิบัติ ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ และดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น ทะเบียนสมาชิก ระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์ และการจัดทำบัญชี

กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ให้ความสนใจ สนับสนุน ประสานงาน และติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ สรุปและประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง และวางแผนและกำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริม

การจัดกิจกรรมนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างหลากหลายตามความถนัด และความสนใจ สถานศึกษาจะดำเนินการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต การที่จะบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพดังกล่าว จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนานักเรียนโดยการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติ

กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา (ตามศรัทธา) ที่หลากหลาย สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนชื่นชม สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดั่งงามของท้องถิ่น และของไทย โดยจัดกิจกรรมให้เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน อำนวยความสะดวกในด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา และให้การสนับสนุน ประสาน ติดตามงาน และสรุปประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุด

กิจกรรมสถานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ผู้บริหารมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดกิจกรรมสถานักเรียนและการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้รู้จักระเบียบวินัย สิทธิ และหน้าที่ในการกล้าแสดงออก ผู้บริหารมีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียนและมีกิจกรรมเลือกตั้งสถานักเรียน การประชุมสถานักเรียน เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอตามครรลองคลองธรรม เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน

และติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมและเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เพื่อนำความคิดเห็นนั้นมาปรับปรุง และพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ

การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ด้านการให้บริการนักเรียน ผู้บริหารมีการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ผลรวมด้านการให้บริการนักเรียน มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง บริการอาหารกลางวันนักเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ผู้บริหารจัดบริการอาหารกลางวัน อาหารเสริมตามหลักโภชนาการ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการฝึกนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร มารยาทในการรับประทานอาหาร และมารยาททางสังคม ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมและสถานที่ในการประกอบอาหารที่เป็นสัดส่วน สะอาด ถูกหลักโภชนาการ และหลักสุขาภิบาล และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน ด้านภาวะโภชนาการอย่างเป็นระบบ

บริการห้องสมุด โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารส่งเสริม และจัดหาให้มีห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอและตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ เพื่อการบริการอย่างทั่วถึง ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดบริการห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ในรูปแบบของการประชุม ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมห้องสมุดในรูปแบบของคณะกรรมการที่รับผิดชอบ และส่งเสริมการให้บริการกิจกรรมที่ทันสมัย เช่น การยืม การส่งคืน การสืบค้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ Internet E-book CD-Rom วีดีทัศน์ แอปเสียง ฯลฯ

บริการรับ-ส่งนักเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารสรรหา และจัดบุคลากรเพื่อให้บริการตรงตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ มีการวางแผนและดำเนินการตามศักยภาพ และบริบทของโรงเรียน มีการสำรวจข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการรับบริการด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และประสานงานกำกับ ติดตามและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการอย่างทั่วถึง

บริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ผู้บริหารวางแผนดำเนินการตามศักยภาพของโรงเรียน จัดบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้เพื่อให้บริการ บริการให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก ติดตามและประสานงาน และสำรวจข้อมูล ปัญหาและความต้องการในการรับบริการด้านต่างๆ ระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยทางโรงเรียนไม่ได้จัดให้มีการบริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ด้วยตนเอง จะมีบริษัทเอกชนภายนอกเข้ามาดำเนินการติดต่อการให้บริการ เช่น การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะภายในโรงเรียน

บริการการเรียนวิชาทหาร ระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้บริหารติดตามงาน ประเมินผลงาน และมีการให้บริการอย่างต่อเนื่อง สำรวจและจัดระบบข้อมูลพื้นฐานผู้รับบริการในด้านต่างๆ และหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสนับสนุนการให้บริการนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด และผู้มีจิตศรัทธาบริจาค และระดับการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ประชุมบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ระดับการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยบางโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่เปิดทำการสอนระดับชั้นอนุบาล-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จึงไม่มีการเปิดทำการเรียนการสอนในรายวิชาทหาร เช่น รายวิชาทหารรักษาดินแดน (รต.) จะมีบางโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่-ขนาดใหญ่พิเศษ เปิดทำการสอนในรูปแบบโรงเรียนขยายโอกาส จึงมีการเรียนการสอนในรายวิชาทหาร เป็นต้น

การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารมีการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปรากฏผลดังนี้

ผลรวมด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมาก งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารจัดกิจกรรมให้ความรู้ เช่น การอบรม การจัดนิทรรศการ และการจัดป้ายนิเทศ ประสานงาน ติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ศึกษาความพร้อมในการให้บริการสุขภาพด้านต่างๆ เช่น บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ตรวจสอบสุขภาพ ระวังวัคซีน การออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ ฯลฯ และประชุมคณะกรรมการ เพื่อวางแผนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การจัดทำทะเบียนสุขภาพ สำรวจปัญหา ความต้องการ ปรึกษาให้การดูแลเบื้องต้นและการส่งต่อ (ถ้ามี) งานสวัสดิการและทุนการศึกษา โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารจัดบริการช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เช่น เครื่องเขียน เสื้อผ้า ทุนการเรียน การประกันอุบัติเหตุ เครื่องอุปโภค อาหารเสริม (นม) อาหารเช้า และติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อปรับปรุงการให้ช่วยเหลือต่อไป แสวงหาเงินทุนหรือสิ่งของจากชุมชน

ผู้มีจิตศรัทธา ทั้งภาครัฐและเอกชน และเก็บรวบรวม ข้อมูลนักเรียนที่ขาดแคลน และต้องการความช่วยเหลือ ด้านสวัสดิการต่างๆ

งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย วางมาตรการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกำกับ ดูแลความปลอดภัยในโรงเรียนทั้งในและนอกเวลาทำการอย่างเป็นระบบ รับฟังความคิดเห็นถึง สภาพปัญหา และอุปสรรค พร้อมทั้งหาแนวทางในการ ดำเนินงานแก้ไขและปรับปรุง ติดตามประเมินผลการ ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน โดยรวมมี ระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหาร เป็นตัวอย่างในการไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทั้งหลาย ที่ สามารถเป็นป้อนทำลายความเชื่อมั่นของบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง และการป้องกันตนเอง ให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติด จัดระบบการป้องกันให้ สถานศึกษา ครู และนักเรียนปลอดสารพิษ สิ่งเสพติด อาชญากรรม และอบายมุข และติดตาม ประเมินผล การจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินการให้เกิด ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย นักเรียน โดยรวมมีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม เช่น พัฒนาสังคม การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ยกย่องให้กำลังใจผู้ที่ประพฤติดี ศึกษาสภาพปัญหา พฤติกรรมนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนงานปกครองนักเรียน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ และ

ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และความโปร่งใสในการ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ควรเปิดโอกาส ให้มีการศึกษา ดูงานโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านทุกมาตรฐาน) โดยคำนึงถึงสถานภาพและบริบท ของโรงเรียนที่มีความใกล้เคียงกัน เพื่อนำแนวทางใน การพัฒนาของผู้บริหารโรงเรียนที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ การประเมินมาปรับปรุงและแก้ไขจุดบกพร่องตาม สภาพบริบทของโรงเรียนตนเอง

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. (ผ่านบางมาตรฐาน) ควรเปิดโอกาส ให้ผู้ได้บังคับบัญชา และนักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนางานด้านกิจการนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อนำผลความคิดเห็นในแต่ละด้านมา ปรับปรุง พัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารงาน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ควรมีการ ประชุมบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันประเด็นที่ เกี่ยวกับการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนในบางกรณี ที่มีการบริหารงานไม่ตรงกับกระบวนการทำงาน เช่น โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดทำการสอนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-6 ตามกลุ่มงานการบริหารงาน ทั่วไป งานกิจการนักเรียน ในด้านภาระงานการ

ให้บริการนักเรียน รายด้านบริการรับ-ส่งนักเรียน ไปรษณีย์-โทรศัพท์ บริการเรียนวิชาทหาร หากไม่จัดให้มีกระบวนการทำงานในด้านใด ควรชี้แจงให้ทราบถึงนโยบาย ความเป็นเหตุและผลในทางปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงสภาพปัญหา และความต้องการของครู และนักเรียนในการบริหารงาน

ด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา สมศ. ในรอบที่สอง ทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.**

กรุงเทพฯ: กระทรวง.

ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ. (2546). **เส้นทางปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (องค์การมหาชน).

ผ่องพรรณ ณ สวรรณ. (2546). **การศึกษาสภาพการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนวัดสวนพลู สังกัด**

สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.**

ภรณ์ยุ พิระพงษ์. (2545). **การบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ.**

วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

ศิริลักษณ์ วงษ์จันทร์หาญ. (2545). **การบริหารกิจกรรมแนะแนวตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูแนะแนวใน**

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.

(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สำนักการศึกษา. (2551). **คู่มือการบริหารจัดการในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร :** การบริหารงานทั่วไป.

----- (2552). **กทม.กำหนดขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2552, จาก

<http://www.ryt9.com/s/prg/180348>

- (2552). จำนวนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามขนาดโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2552, จาก http://www.bmaeducation.in.th/download.P_Tay/size_sch_511.xls.
- (2552). **แนะนำโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ที่อยู่ภายใต้การปกครองดูแลของสำนักงานการศึกษา
รวมไปถึงกลุ่มเขต (การแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต)**. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2552, จาก http://www.bmaeducation.in.th/category_view.aspx?cat=6
- อชิตา หาดอ้าน. (2545, พฤศจิกายน). บทบาทของครูกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. *วารสารวิชาการ*. 5(11): 44-47.